

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketoiminnan logistiikan koulutus

NLILOS14

2017

Laura Parkkila

LUONNONKOSMETIIKAN VASTUULLISUUDEN ARVIOINTI ENNEN HANKINTAPÄÄTÖSTÄ

Laura Parkkila

LUONNONKOSMETIIKAN VASTUULLISUUDEN ARVIOINTI ENNEN HANKINTAPÄÄTÖSTÄ

Opinnäytetyön tavoitteena on luoda Hyvinvoinnin Tavaratalo Oy:lle selkeät arviointikriteerit uusien luonnonkosmetiikkasarjojen hankintapäätöksen tueksi. Opinnäytetyössä selvitetään, millä kriteereillä voidaan arvioida luonnonkosmetiikan vastuullisuutta ennen hankintapäätöstä.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa selvitetään yrityksen vastuullisuuden osa-alueet sekä määritellään mitä on luonnonkosmetiikka. Tuotteen vastuullisuuden kannalta on myös tärkeää tuntea kosmetiikkalainsäädäntö sekä kosmetiikkaa valvovat tahot. Luonnonkosmetiikalle ei ole olemassa omaa lainsäädäntöä, mikä tekee aidon luonnonkosmetiikan tunnistamisesta haastavaa. Markkinoilla on myös tuotteita, joita markkinoidaan ja myydään luonnonkosmetiikkana, vaikka ne eivät täytä luonnonkosmetiikalle asetettuja kriteerejä.

Luonnonkosmetiikalle on myös olemassa omia sertifiointijärjestöjä, joilla on omat luonnonkosmetiikalle asetetut kriteerit. Opinnäytetyössä tutustutaan ja vertaillaan viiden tunnetun sertifiointijärjestön kriteerejä. Sertifikaattien vertailussa kävi ilmi, että niitä on vaikea laittaa paremmuusjärjestykseen vastuullisuuden näkökulmasta. Jokainen sertifikaatti täytti luonnonkosmetiikalle yleisesti asetetut kriteerit.

Opinnäytetyössä määritellään tuotteen vastuullisuuden arviointikriteerit, joita ovat pakkausmerkinnät, tuotteen markkinointi, toimittajan ja valmistajan arviointi, tuotteen ainesosat sekä tuotepakkaus. Nämä arviointikriteerit helpottavat uusien luonnonkosmetiikkasarjojen vastuullisuuden arviointia. Sertifioidun tuotteen vastuullisuuden arviointi on sertifioimatonta tuotetta helpompaa, koska sertifikaattitahot valvovat tuotteen vastuullisuuden toteutumista.

Vaikkakin tuotteen vastuullisuuden arviointi on huomattavasti haastavampaa sertifioimattomien tuotteiden kohdalla, on myös sertifioimattomien tuotteiden ottaminen valikoimaan kannattavaa. Sertifioimattomien tuotesarjojen boikotoiminen karsisi suuresti luonnonkosmetiikan potentiaalisia valmistajia. Sertifikaatit ovat kalliita, eikä pienillä luonnonkosmetiikan valmistajilla ole usein varaa ostaa tuotteilleen sertifikaattia, vaikka tuote täyttäisikin luonnonkosmetiikalle asetetut kriteerit. Sertifioimattoman luonnonkosmetiikan osalta tulisi suosia pieniä toimijoita ja yksinkertaisista raaka-aineista valmistettuja tuotteita, koska näiden vastuullisuuden arviointi on helpoin toteuttaa.

ASIASANAT:

vastuullinen liiketoiminta, ympäristövastuu, luonnonkosmetiikka, luonnonkosmetiikan sertifikaatit

Laura Parkkila

NATURAL COSMETICS RESPONSIBILITY ASSESSMENT BEFORE PURCHASING DECISION

The aim of the thesis is to create clear evaluation criteria to support the purchasing decision of new natural cosmetics series. The thesis defines which criteria can be used to evaluate the responsibility of natural cosmetics before making the purchasing decision.

The theoretical part of the thesis analyzes the areas of corporate responsibility and defines what is natural cosmetics. When thinking the product responsibility, it is also important to know the cosmetics legislation and supervisory authorities. Natural cosmetics do not have their own legislation, which makes the recognition of genuine natural cosmetics challenging. There are also products on the market that are marketed and sold as natural cosmetics even if they do not meet the criteria set for natural cosmetics.

Natural cosmetics also have their own certification organizations which have their own criteria for natural cosmetics. The thesis will explore and compare the criteria of five well-known certification organizations. Comparison of certificates showed that it is difficult to put them in order of accountability. Each certificate fulfilled the general criteria for natural cosmetics.

The thesis defines the criteria for assessing product responsibility, including labeling, product marketing, supplier and manufacturer evaluation, product ingredients, and product packaging. These criteria help to evaluate the responsibility of new natural cosmetics series. Assessing the responsibility of a certified product is easier than assessing non-certified products because the certification associations controls the product's responsibility.

Although product responsibility assessment is considerably more challenging for non-certified products, it is also profitable to take these products to the range. Boycotting non-certified product lines greatly reduced the potential of natural cosmetics manufacturers. Certificates are expensive, and small natural cosmetics manufacturers can't often afford to buy a certificate for their products even if the product meets the criteria for natural cosmetics. In the case of non-certified natural cosmetics, small operators and simple raw materials products should be favor, because their responsibility assessment is easiest to implement.

KEYWORDS:

responsible business management, environmental responsibility, natural cosmetics, natural cosmetic certificates

SISÄLTÖ

SANASTO	6
1 JOHDANTO	7
1.1 Tausta	7
1.2 Tavoitteet	7
2 VASTUULLINEN LIKETOIMINTA	9
2.1 Yritysvastuu	9
2.2 Ympäristövastuu	9
2.3 Sosiaalinen vastuu	10
2.4 Taloudellinen vastuu	10
2.5 Toimittajan vastuullisuus	10
3 LUONNONKOSMETIIKKA	12
3.1 Luonnonkosmetiikan määrittely	12
3.2 Luonnonkosmetiikan sallitut ainesosat	13
3.3 Luonnonkosmetiikan kielletyt ainesosat	13
3.4 Luomukosmetiikka	14
4 KOSMETIIKAN LAINSÄÄDÄNTÖ	15
4.1 EU:n kosmetiikka-asetus	15
4.2 Pakolliset pakkausmerkinnät	15
4.3 Eläinkokeet	17
4.4 Kosmetiikan markkinointi	18
5 KOSMETIIKAN VALVONTA	21
5.1 Tukes	21
5.2 Tulli	21
5.3 Kilpailu- ja kuluttajavirasto	21
5.4 Teknokemian Yhdistys Ry	21
6 LUONNONKOSMETIIKAN SERTIFIKAATIT	23
6.1 Mitä sertifikaatit takaavat	23
6.2 BDIH	24
6.3 Ecocert	25

6.4 NaTrue	27
6.5 Soil Association	29
6.6 Cosmos	30
6.7 Sertifikaattien vertailua	33

7 TUOTTEEN VASTUULLISUUDEN ARVIOINTIKRITEERIT

37

7.1 Pakolliset pakkausmerkinnät	39
7.2 Markkinointi	39
7.3 Toimittajan ja valmistajan arviointi	40
7.4 Ainesosat	41
7.5 Pakkaus	42

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

43

LÄHTEET

45

KUVAT

Kuva 1. Parasta ennen -tiimalasisymboli	16
Kuva 2. Avatun tuotteen säilyvyys -symboli	17
Kuva 3. Hyppäävä pupu -logo (Leaping Bunny)	18
Kuva 4. BDIH -logo	24
Kuva 5. Ecocert -logot	25
Kuva 6. Natrue -logo	27
Kuva 7. Soil Association -logo	29
Kuva 8. Cosmos -logot	30

KUVIOT

Kuvio 1. Tuotteen vastuullisuuden arviointikriteerit	38
--	----

TAULUKOT

Taulukko 1. Sertifikaattien ainesosien vertailu	33
Taulukko 2. Sertifikaattien kriteerien vertailu	35

SANASTO

Auditointi	Auditointi perustuu yrityksestä tehtäviin havaintoihin ja arvioihin. Sen tavoitteena on todentaa laatujärjestelmän toimivuus ja tehokkuus sekä puutteet ja vahvuudet. Auditointi on väline toiminnan jatkuvaan parantamiseen. (Ritvanen ym. 2011, 157)
INCI	Kosmeettisen valmisteen ainesosa merkitään tuotepakkauksiin yhteisen kansainvälisen nimistön eli INCI-nimien mukaan. INCI - lyhenne tulee sanoista: International Nomenclature of Cosmetic Ingredients. (Tukes 2016)
Luomuraaka-aine	Kasviaine, joka on kasvanut luomusertifioidulla tilalla ja tuotettu luomusertifioidulla tuottajalla. (Kokko 2015, 23)
Luonnollinen raaka-aine	Ainesosa on johdettu suoraan luonnosta kuten kasviöljyt, kasviuutteet ja vesi. (Kokko 2015, 23)
Luontaisen-	
kaltainen raaka-aine	Luonnossa esiintyvä raaka-aine, joka on valmistettu synteettisesti laboratoriossa. (Kokko 2015, 23)
Reilu kauppa	Reilulla kaupalla tavoitellaan maailmaa, jossa kehitysmaiden viljelijöillä ja työntekijöillä on mahdollisuus turvattuun ja kestävään toimeentuloon. Reilu kauppa tähtää köyhyyden vähentämiseen kaupan avulla. (Reilu Kauppa 2017)
Synteettinen raaka-aine	Täysin synteettisesti eli keinotekoisesti valmistettu raaka-aine. Synteettiset raaka-aineet eivät ole luonnosta peräisin. (Kokko 2015, 23)
Kestävä kehitys	Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvän elämän mahdollisuudet. (Harmaala & Jallinoja 2012, 15-16)

1 JOHDANTO

1.1 Tausta

Opinnäytetyön toimeksiantaja on Hyvinvoinnin Tavaratalo Oy, joka on Suomen suurin terveystuotteiden verkkokauppa Suomessa. Yritys on perustettu vuonna 2004. Oma Terveys Oy osti Hyvinvoinnin Tavaratalosta enemmistöosuuden vuonna 2016. (Terve.fi 2017; Hyvinvoinnin Tavaratalo 2016.)

A-lehdet Oy ja Cor Groupin omistama Terve Media Oy yhdistivät kaksi vuotta sitten hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät palvelunsa Oma Terveys Oy:ksi. Oma terveys Oy omistaa hyvinvoinnin ja terveyden verkkopalvelut Terve.fi, Kauneusjaterveys.fi, Tohtori.fi ja Voihyvin.fi. (Terve.fi 2017)

Hyvinvoinnin Tavaratalon tuotevalikoimaan kuuluu muun muassa ekoruoka, ekopesuaineet, luonnonkosmetiikka, vitamiinit, painonhallintatuotteet, urheiluravinteet ja luontais tuotteet. Yritys toimii sekä jälleenmyyjänä, että jakelijana. Hyvinvoinnin Tavaratalon valikoimassa on tällä hetkellä 5500 eri tuotetta. (Hyvinvoinnin Tavaratalo 2016.)

Opinnäytetyön tekijä työskentelee yrityksessä luonnonkosmetiikan ostojen ja valikoiman hallinnan parissa sekä on myös mukana tekemässä hankintapäätöksiä.

1.2 Tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteena on luoda Hyvinvoinnin Tavaratalo Oy:lle selkeät arviointikriteerit uusien luonnonkosmetiikkasarjojen hankintapäätöksen tueksi. Opinnäytetyössä pyritään selvittämään, millä kriteereillä voidaan arvioida luonnonkosmetiikan vastuullisuutta ennen hankintapäätöstä.

Hankintapäätökset uusista tuotteista tehdään muutaman kuukauden välein kokoontuvassa valikoimatyöryhmässä. Valikoimatyöryhmässä tutustutaan uusiin tuotteisiin toimittajien lähettämien tuotenäytteiden ja esitteiden pohjalta sekä tutustutaan tuotteen verkkosivuihin. Yrityksen valikoimaan tarjotaan sekä sertifioitua, että sertifioimatonta luonnonkosmetiikkaa. Tällä hetkellä yrityksellä ei ole tarkkaan määriteltyjä kriteerejä kosmeettisen tuotteen tai tuotesarjan arvioimiseksi.

Opinnäytetyössä selvitetään vastuullisen liiketoiminnan kolme eri osa-alueita, jotka ovat taloudellinen- sosiaalinen ja ympäristövastuu. Tuotteen vastuullisuuden arvioinnissa pyritään keskittymään erityisesti ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun näkökulmaan.

Opinnäytetyössä käsitellään lain asettamia vaatimuksia kosmetiikalle sekä luonnonkosmetiikalle asetettuja kriteerejä. Luonnonkosmetiikalle ei ole olemassa erillistä lainsäädäntöä, mikä tekee aidon luonnonkosmetiikan tunnistamisesta haastavaa.

Lisäksi markkinoilla on tuotteita, jotka eivät täytä luonnonkosmetiikalle asetettuja kriteerejä, mutta joita kuitenkin markkinoidaan ja myydään luonnonkosmetiikkana. Tämä tuo omat haasteensa tuotteen vastuullisuuden arviointiin sekä hankintapäätöksen tekemiseen.

Luonnonkosmetiikalle on myös olemassa omia sertifiointijärjestöjä, joilla on omat luonnonkosmetiikalle asetetut kriteerit. Opinnäytetyössä pyritään selvittämään, mitä kriteerejä eri sertifiointitahot asettavat luonnonkosmetiikalle ja miten nämä kriteerit eroavat toisistaan. Lisäksi pyritään selvittämään, millä keinoilla voidaan arvioida sertifioimattoman luonnonkosmetiikan vastuullisuutta.

2 VASTUULLINEN LIKETOIMINTA

2.1 Yritysvastuu

Yritysvastuu kuvaa yrityksen liiketoiminnan vastuullisuutta. Vastuullisen liiketoiminnan osa-alueita ovat taloudellinen-, sosiaalinen- ja ympäristövastuu. Yritysvastuulla tarkoitetaan useimmiten erilaisia vapaaehtoisia toimia, joilla yritys toteuttaa vastuullisuuttaan erilaisien sidosryhmien odotusten perusteella. Lain asettamien vaatimusten täyttäminen on kuitenkin perustaso, jota ilman ei voi olla yritysvastuuta. (Juutilainen 2016, 16-17, 166.)

Yritysvastuu voidaan myös määritellä konsernin, sen yksiköiden ja jokaisen työntekijän tavaksi toimia työtehtävissään taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti vastuullisella tavalla. (Harmaala & Jallinoja 2012, 16-17.)

Yritysvastuun kehittämisen taustalla on erilaisia muutosajureita, jotka tulevat muun muassa viranomaisilta, sidosryhmiltä, markkinoilta tai yleisistä kehitystrendeistä. Muutospaineita voivat tuoda myös asiakkaat, jotka esittävät omia kriteerejään, jotka yrityksen tulisi täyttää. Asiakkaiden ostokäyttäytymisen ymmärtäminen on keskeistä yrityksen vastuullisuusstrategian suunnittelussa. (Juutilainen 2016, 155-156, 200.)

2.2 Ympäristövastuu

Ympäristövastuulla tarkoitetaan yrityksen pyrkimystä toimia ympäristön kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Yritys on siis vastuussa aiheuttamistaan ympäristövaikutuksista. Ympäristövastuuseen kuuluvat muun muassa vesien, ilman ja maaperän suojeleminen, kasvihuonepäästöjen vähentäminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen. Ympäristövastuuta toteuttava yritys käyttää luonnonvaroja säästeliäästi ja pyrkii vähentämään jätteiden määrää. Vastuullinen yritys tuntee lainsäädännön ja noudattaa sitä. Keskeisiä ympäristölainsäädännön osa-alueita ovat ilmaston- ja vesien suojeleminen, jätteet ja kierrätys, ekotehokkuuden lisääminen ja energian käyttö. (Harmaala & Jallinoja 2012, 22.)

Ympäristövastuun näkökulmasta logistiikka pyritään hoitamaan mahdollisimman ympäristöstävällisesti ja suunnitelmallisesti. Hankinnoissa painotetaan ekologista kestä-

vyyttä sekä elinkaariajattelua. Tällöin tarkastellaan tuotteen raaka-aineen, valmistuksen, kulutuksen, uusiokäytön ja hävittämisen ympäristövaikutuksia. (Ritvanen ym. 2011, 160.)

2.3 Sosiaalinen vastuu

Sosiaaliseen vastuuseen kuuluvat erityisesti työelämään, henkilöstöön ja yhteiskuntaan liittyvät tekijät. Sosiaaliseen vastuuseen sisältyy muun muassa henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen, työturvallisuuden parantaminen ja osaamisen kehittäminen. Välillisesti yrityksen sosiaalinen vastuu ulottuu myös alihankkijoihin ja raaka-aineiden tuottajiin. (Harmaala & Jallinoja 2012, 19-20; Ritvanen ym. 2011, 161.)

Käytännössä sosiaalinen vastuu näkyy muun muassa yrityksen sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä, henkilöstön kouluttamisessa ja laadunvalvonnassa. Asiakkaiden näkökulmasta yrityksellä on suuri vastuu tuoteturvallisuuden varmistamisessa sekä kuluttajasuojan kehittämisessä. (Harmaala & Jallinoja 2012, 20-21.)

2.4 Taloudellinen vastuu

Taloudellisen vastuun osa-alueita ovat muun muassa työntekijöiden palkat, omistajien osingot, verot ja investoinnit. Taloudellisen vastuun toteutumisella on myös yhteiskunnallisia vaikutuksia työllisyyteen ja taloudelliseen toimeliaisuuteen. Yritysvastuun edellytykset perustuvat yrityksen kilpailukykyyn ja taloudelliseen suorituskykyyn, kuten esimerkiksi vahvaan kassavirtaan ja kannattavuuteen. Taloudelliseen vastuuseen luetaan usein tapa, jolla yritys luo taloudellista hyvinvointia ympäröivään yhteiskuntaan. Taloudellinen vastuu pohjautuu pitkälti lainsäädäntöön ja taloudellisen vastuun vähimmäistasona pidetäänkin lainsäädännön noudattamista. (Harmaala & Jallinoja 2012, 19-20.)

2.5 Toimittajan vastuullisuus

Vastuullisesti toimiva toimittaja ottaa toiminnassaan huomioon sosiaalisen, taloudellisen ja ympäristövastuun eri osatekijät. Vastuulliselle toiminnalle tunnusomaista on toimet, jotka hyödyttävät työntekijöitä ja muita yrityksen sidosryhmiä sekä ympäristöä. Vastuullinen toimittaja toimii avoimesti ja läpinäkyvästi sekä tekee vapaaehtoisia toimia, jotka

ylittävät lainsäädännölliset ja sopimusperusteiset vaatimukset. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2009, 4.)

Vastuullisuutta voidaan toteuttaa esimerkiksi keskustelemalla ja kirjaamalla avoimesti toimintaperiaatteet sekä toteutettavat arvot. Vastuullisuus liitetään yrityksen jokapäiväiseen käytännön toimintaan. Lisäksi vastuullisuuden toteutumista mitataan säännöllisesti sekä pyritään jatkuvasti kehittämään toimintaa. Vastuullinen toimittaja pyrkii myös viestimään vastuullisuuden edistymisestä. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2009, 7.)

Toimittajan vastuullisuutta voidaan myös arvioida yrityksen vastuullisuusraportoinnin perusteella. Raportointivelvoite koskee kuitenkin vain suuria yleisen edun kannalta merkittäviä yhtiöitä, kuten listayhtiöitä, luottolaitoksia ja vakuutusyhtiöitä, joiden henkilömäärä ylittää tilikauden aikana keskimäärin 500 henkeä. Lisäksi yhtiön liikevaihdon tulee olla yli 40 miljoonaa euroa tai taseen 20 miljoonaa euroa. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2017.)

3 LUONNONKOSMETIIKKA

3.1 Luonnonkosmetiikan määrittely

Luonnonkosmetiikalla tarkoitetaan kosmetiikka-alaan erikoistuneiden riippumattomien organisaatioiden säätelemää ja valvomaa luonnosta peräisin olevaa kosmetiikkaa. Luonnonkosmetiikassa huomioidaan erityisesti tuotteen koko elinkaaren vaikutukset ihmiseen ja ympäristöön. Tuotteen elinkaari sisältää tuotekehityksen, raaka-aineiden sekä pakkausmateriaalien hankinnan, tuotteen valmistuksen, tuotteen varastoinnin, kuljetukset, myynnin ja markkinoinnin. (Pro Luonnonkosmetiikka Ry 2016.)

Luonnonkosmetiikassa suositaan luonnosta peräisin olevia ainesosia sekä mahdollisuuksien mukaan myös luomu raaka-aineita. Luonnonkosmetiikassa sallitaan vain joitain synteettisiä ainesosia. Raaka-aineiden tulee olla mahdollisimman hellävaraisesti prosessoituja ja valmistettuja. Ainesosien pääpaino on kokonaisissa kasvi raaka-aineissa. Tuotteen raaka-aineita tai valmista tuotetta ei saa testata eläimillä. (Pro Luonnonkosmetiikka Ry 2016; Kokko 2015, 21.)

Luonnonkosmetiikalle ei ole olemassa omaa lainsäädäntöä, vaan sitä sitoo EU:ssa sama lainsäädäntö kuin tavallistakin kosmetiikkaa. Luonnonkosmetiikkaa säädellään kuitenkin erilaisten sertifikaattitahojen avulla. Sertifikaatit määrittelevät, mitä luonnonkosmetiikalla tarkoitetaan ja auttavat kuluttajia tekemän valintoja sekä välttymään viherpesulta. (Kokko 2015, 20.)

Sertifikaatit takaavat, että kosmeettinen tuote täyttää aidolle luonnonkosmetiikalle asetetut kriteerit. Kuitenkin myös eri sertifikaattitahojen kriteereissä on eroavaisuuksia. Sertifikaattien kriteerit eivät perustu kosmetiikkalainsäädäntöön, vaan ovat yritysten vapaaehtoisesti käyttämiä järjestelmiä, joita voidaan noudattaa kosmetiikkalainsäädännön lisäksi. (Pro Luonnonkosmetiikka Ry 2016; Tukes 2014b.)

Sertifikaattien suurimpana haasteena on kuitenkin se, ettei pienillä luonnonkosmetiikan valmistajilla ole usein varaa hankkia kallista sertifikaattia, vaikka täyttäisivät sertifikaatin vaatimukset. Valitettavasti myös useat kosmetiikan valmistajat käyttävät luonnonkosmetiikkaa koskevan lainsäädännön puuttumista hyväkseen. Tuotteita, jotka eivät täytä luonnonkosmetiikan kriteereitä, mainostetaan ja myydään luonnonkosmetiikkana. Luonnonkosmetiikkatermin väärinkäyttö on johtanut sekaannuksiin kuluttajien ja kosmetiikan

kanssa tekemisissä olevien ammattilaisten keskuudessa. Kyse voi olla myös puhtaasta tiedonpuutteesta kosmetiikanvalmistajien osalta. (Pro Luonnonkosmetiikka Ry 2016.)

Luonnonkosmetiikan markkinat ovat kasvaneet huomasti viime vuosina ja kuluttajat ovat yhä tietoisempia luonnonkosmetiikasta. Moni etsii luonnonkosmetiikan tuotteesta ensimmäisenä juuri sertifioijan logoa. Tämä lisää kilpailua ja siksi sertifioimattomien tuotteiden on haastavaa kilpailla sertifioitujen tuotteiden kanssa. (Kokko 2015, 20.)

3.2 Luonnonkosmetiikan sallitut ainesosat

Luonnonkosmetiikan valmistuksessa suositaan luonnonmukaisia raaka-aineita, joiden alkuperä on pystyttävä jäljittämään. Kasvipööräisissä raaka-aineissa suositaan sertifioitua luomulaatua. Muutamat synteettiset raaka-aineet ovat myös sallittuja. Yleisimmät sallitut synteettiset ainesosat ovat elintarviketeollisuudessaakin käytettyjä säilyvyyttä parantavia aineita. (Kokko 2015, 26.)

Raaka-aineiden tulee myös olla mahdollisimman vähän prosessoituja. Uhanalaisia kasveja ei käytetä. Geenimuunneltujen sekä säteilytettyjen raaka-aineiden käyttö on kielletty. Mineraalipitoisten raaka-aineiden hankkiminen ja kerääminen ei saa aiheuttaa haittaa ympäristölle. Kasvipohjaisten raaka-aineiden alkuperä pitää pystyä jäljittämään. (Pro Luonnonkosmetiikka Ry 2016.)

3.3 Luonnonkosmetiikan kielletyt ainesosat

Seuraavien ainesosien käyttö on luonnonkosmetiikassa kielletty:

- Synteettisten hajusteet ja väriaineet
- Synteettiset säilöntäaineet, kuten esimerkiksi parabeenit, formaldehydi, formaldehyvin vapauttajat (INCI-merkintä mm. methylparaben, formaldehyde, imidazolidinyl urea, dmdm hydantoin, triclosan, methylisothiazolinone) Luonnonkosmetiikassa säilöntäaineena käytetään usein alkoholia ja eteerisiä öljyjä.
- Mineraaliöljyt (INCI-merkintä mm. paraffinum liquidum, petrolatum liquidum, petroleum, petrolatum, vaseliini, white vaseline, liquid paraffin, white oil)
- Etoksyloidut raaka-aineet: PEG- ja PPG-yhdisteet (INCI-merkintä mm. polyethylene glycol, polypropylene glycol, PEG-20)
- Alkyyylisulfaattit (INCI-merkintä mm. sodium lauryl sulfate, sodium laureth sulfate)

- Synteettiset antioksidantit, kuten esimerkiksi BHT ja BHA (INCI-merkintä mm. di-butylhydroxytoluene, butyl hydroxyanisole)
- Säteilytetyt ja geenimuunnellut raaka-aineet
- Synteettiset UV-filtterit (INCI-merkintä mm. benzophenone, ethylhexyl methoxycinnamate, PABA)
- Silikoniyhdisteet (INCI-merkintä mm. dimethicone)
- Eläinrasvat ja proteiinit, kuten ihra, tali ja eläinkollageenit. (INCI-merkintä mm. lard) Mehiläisvaha ja lanoliini (villarasva) ovat sallittuja voiteissa. (Pro Luonnonkosmetiikka Ry 2016.)

3.4 Luomukosmetiikka

Luomu on lyhenne sanasta luonnonmukainen. Luomukosmetiikan kohdalla painotus on erityisesti sertifioitujen luomuraaka-aineiden osuudessa valmiin tuotteen koostumuksessa. Luomukosmetiikka ei kuitenkaan automaattisesti täytä luonnonkosmetiikalle asetettuja kriteerejä. Joissain tapauksissa luomukosmetiikan sisältämät ei-luomu raaka-aineet voivat olla sellaisia, jotka eivät täytä luonnonkosmetiikalle asetettuja vaatimuksia. Luomukosmetiikkana myytävä tuote siis usein sisältää muitakin kuin luomulaatuisia ainesosia. (Pro Luonnonkosmetiikka Ry 2016; Kokko 2015, 20.)

Luomulaatuisten raaka-aineiden suosiminen luonnonkosmetiikassa tukee yrityksen vastuullisuutta. Luomuviljelystä hyötyy sekä viljelijä, että ympäristö. Luomuviljelystä on hyötyä muun muassa luonnon monimuotoisuudelle. Luomupellolla viihtyy enemmän lajeja kuin tavanomaisella pellolla. Luomuun olennaisesti liittyvä eloperäisen aineksen kierrätys ja monipuolinen viljelykierto luovat edellytyksiä myös maatalouden vesistö- ja ilmastopäästöjen hillitsemiseen. (Luomu 2017a.)

Luomuviljely myös työllistää hieman tavanomaista tuotantoa enemmän ja on hieman tavanomaista tuotantoa kannattavampaa. Tuotteiden hinta on tavanomaista korkeampi ja kannattavuutta parantavat myös luomutuet. Luomuviljelmillä torjunta-aineita ei käytetä rikkakasvien hävittämiseen. Rikkakasveja torjutaan maan muokkauksilla, liekittämällä sekä tarvittaessa kitkemällä. Luomussa ei myöskään käytetä kemiallisia aineita kasvun edistämiseen tai kasvinosien vahvistamiseen. (Luomu 2017b.)

4 KOSMETIIKAN LAINSÄÄDÄNTÖ

4.1 EU:n kosmetiikka-asetus

Kaikkia kosmeettisia valmisteita koskee EU:ssa sama kosmetiikkalainsäädäntö. Sen yksi päätavoite on korkeatasoinen ihmisten terveyden suojeleminen. (Tukes 2014b.)

EU:n alueella kaikkea kosmetiikkaa sitoo EU:n kosmetiikka-asetus. Siinä on määritelty muun muassa, että kosmeettisten valmisteiden tulee olla turvallisia ja ne eivät saa pitkässäikäisessä käytössä aiheuttaa vahinkoa. Siinä on määritelty myös, että kosmetiikka on ihoa hoitavaa ja sitä saa käyttää vain ulkoisesti sekä että kosmetiikka ei ole ihoa parantavaa eikä lääkettä. (Stiens 2008, 13.)

EU:n kosmetiikka-asetus (EY) N:o 1223/2009 tuli voimaan 11.1.2010 ja sitä on sovellettu 11.7.2013 lukien. Samaan aikaan kumottiin kosmetiikkadirektiivi (76/768/ETY), johon aiempi kosmetiikkalainsäädäntö on perustunut. Uudella asetuksella pyrittiin yhdenmukaistamaan kosmeetikalle asetettuja vaatimuksia sekä pyrittiin varmistamaan kosmetiikan turvallisuuden korkea taso. Kosmetiikka-asetus sisältää myös lain valvontaa, toimivaltaisia viranomaisia ja seuraamuksia koskevat säännökset sekä kosmetiikan pakkausmerkintöjä koskevat asetukset. Kosmetiikka-asetus koskee sekä kuluttaja- että ammattilaiskäyttöön tarkoitettua kosmetiikkaa. (Tukes 2016.)

4.2 Pakolliset pakkausmerkinnät

Luonnonkosmetiikan pakkausmerkintöjä ohjaa kosmetiikka-asetus eli luonnonkosmetiikan pakkausmerkintöjä koskee samat lait kuin tavallistakin kosmetiikkaa. Pakkausmerkinnät ovat tärkeä osa kosmeettisen valmisteen turvallisuutta. Pakkausmerkintöjen on oltava tuotepakkauksessa suomeksi ja ruotsiksi Suomessa markkinoilla olevissa valmis-teissa. (Tukes 2014a.)

Pakkausmerkinnät on tehtävä pääsääntöisesti sekä tuotteen käyttö- että ulkopäällykseen. Tarvittaessa tuote täytyy tarjota vaatimusten mukaisesti ennen tuotteen jälleenvyyntin aloittamista. Kosmetiikkatuotteissa täytyy olla seuraavat pakolliset pakkausmerkinnät (Teknokemian Yhdistys Ry 2016d.)

Vastuuhenkilön nimi ja osoite

Vain sellaisia kosmeettisia tuotteita, joille on nimetty vastuuhenkilö EU:n sisältä saa tuoda markkinoille. Jos kosmeettinen tuote on valmistettu EU:n sisällä, on tuotteen valmistaja tuotteen vastuuhenkilö. Jos tuotteen valmistaja on sijoittautunut EU: ulkopuolelle on hänen nimettävä tuotteelle vastuuhenkilö EU:n sisältä kirjallisella ilmoituksella. EU:n ulkopuolella valmistetun tuotteen osalta EU:n markkinoille tuonut mahantuoja toimii vastuuhenkilönä EU:n sisällä. (L 1223/2009 4. artikla.)

Alkuperämaa

Tuotteessa tulee mainita tuotteen alkuperämaa, jos tuote on valmistettu Euroopan talousalueen ulkopuolella. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016d.)

Sisällön määrä ja eränumero

Lisäksi tuotepakkauksessa tulee mainita sisällön määrä sekä tuotteen eränumero. Eränumero helpottaa esimerkiksi viallisen tuote-erän jäljittämistä. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016d.)

Tuotteen käyttötarkoitus ja varoitukset

Tuotepakkauksessa tulee mainita tuotteen käyttötarkoitus, jos se ei käy ilmi tuotteen esittelystä. Lisäksi tulee mainita tuotteen käytössä noudatettavat varotoimenpiteet, jos sellaisia on. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016d.)

Tuotteen säilyvyyttä kuvaavat merkinnät

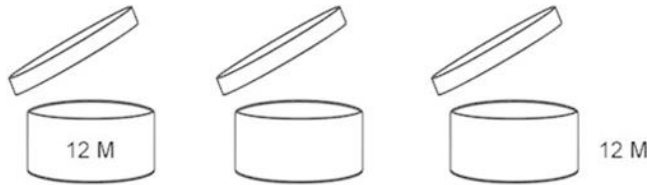
Tuotteen säilyvyyttä kuvaavat merkinnät ovat osa pakollisia pakkausmerkintöjä. Vähimmäissäilyvyysaika ilmaistaan tiimalasisymbolilla (kuva 1), jos tuote säilyy enintään 30 kuukautta tai käyttämällä ilmaisua "parasta käytettynä ennen". (Tukes 2016.)

Kuva 1. Parasta ennen -tiimalasisymboli (Tukes 2016)

Jos kosmeettisen valmisteen vähimmäissäilyvyysaika on yli 30 kuukautta, vähimmäissäilyvyyden merkitseminen ei ole pakollista. Tällaisissa valmisteissa on oltava merkintä ajasta, jonka valmiste säilyy avaamisen jälkeen (kuva 2). Esimerkiksi merkintä 12 M tarkoittaa, että tuote säilyy avaamisen jälkeen 12 kuukautta: (Tukes 2016.)

Kuva 2. Avatun tuotteen säilyvyys -symboli (Tukes 2016)

Ainesosaluettelo

Myös ainesosaluettelo on ilmoitettava tuotepakkauksessa. Ainesosaluettelon edellä on oltava sana "ingredients". (Tukes 2016.)

Ainesosien tulee olla merkittynä pakkauksiin painon mukaan alenevassa järjestyksessä. Ainesosa, jota tuotteessa on eniten, merkitään ensimmäiseksi ainesosaluetteluun. Ainesosat, joita on alle yksi prosentti, voidaan merkitä missä järjestyksessä tahansa luettelon loppuun. (Tukes 2016.)

Ainesosat merkitään tuotepakkaukseen yhteisen nimistön eli INCI-nimien mukaan. Yhteinen nimistö mahdollistaa sen, että kaikissa maissa aineet voidaan tunnistaa samalla nimellä. Siten kuluttajat voivat helposti havaita ne aineet, joita heitä on neuvottu välttämään esimerkiksi allergian vuoksi. (Tukes 2016.)

4.3 Eläinkokeet

Eläinkoekiellot koskevat kaikkea Euroopan sisällä myytävää kosmetiikkaa. Eläinkoekiello tuli asteittain voimaan EU:ssa vuodesta 2004 alkaen, jolloin valmiiden kosmetiikkatuotteiden testaaminen eläimillä kiellettiin. Kosmetiikan ainesosien eläinkokeet kiellettiin EU:ssa kokonaan 2009. Samana vuonna tuli voimaan myös markkinointikiello, jonka mukaan EU:ssa ei saa markkinoida kosmeettisia tuotteita, joiden ainesosia on testattu eläinkokeilla kiellon voimaan tulon jälkeen. (Teknokemian yhdistys Ry 2016f.)

Markkinointikiellon osalta EU asetti pidemmän siirtymäajan kaikkein monimutkaisimmille testityypeille, joita ovat muun muassa toistuvan annostelun myrkyllisyys, ihoärsytys ja karsinogeenisuus sekä lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset. (Teknokemian yhdistys Ry 2016f.)

Viimeinen eläinokielion siirtymäaika päättyi keväällä 2013, jonka jälkeen sekä valmiiden tuotteiden että ainesosien testaaminen eläimillä on kokonaan kielletty. Käytännön tasolla eläinokielto tarkoittaa sitä, että EU:ssa ei saa myydä kosmetiikkaa, joille on tehty kieltojen voimaantulon jälkeen eläinkokeita. (Teknokemian yhdistys Ry 2016f.)

Eläinokielto EU: alueella ei kuitenkaan ole vielä täysin aukoton. Kiina vaatii, että suurin osa Kiinassa myytävästä kosmetiikasta täytyy testata eläimillä. Yritys voi siis jossain tapauksissa myydä Euroopassa eläinkokeettomia tuotteita, mutta samalla yritys vie tuotteita Kiinaan, jossa tuotteet taas testataan eläinkokein. Kosmetiikkayritysten kanta eläinkokeisiin näkyy siitä, onko sen tuotteita myynnissä Kiinan markkinoilla. Animalia ylläpitää Hyppäävä pupu –logoa (kuva 3), joka takaa, että tuotteet ovat eläinkokeettomia kaikkialla maailmassa. (Animalia 2017a.)

Kuva 3. Hyppäävä pupu -logo (Leaping Bunny) (Animalia 2017b.)

4.4 Kosmetiikan markkinointi

Kosmetiikka-alan eurooppalainen kattojärjestö Cosmetics Europe on laatinut vastuullisen kosmetiikan markkinoinnin itsesääntelyohjeet. Kaikki Cosmetics European sekä Teknokemian Yhdistyksen jäsenyritykset, ovat sitoutuneet noudattamaan näitä ohjeita. Itsesääntelyohjeet toimivat kosmetiikkalainsäädäntöä täydentävinä ohjeina ja niiden laadinnassa on otettu huomioon kosmetiikan markkinointiväittämiä koskevat lainsäädännön vaatimukset. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016b.)

Kosmetiikan markkinoinnissa tulee noudattaa rehellisyyden ja vastuullisuuden periaatteita. Markkinoinnin tavoitteena on kertoa kuluttajalle, miten tuotteet toimivat ja miten

niitä käytetään. Kosmetiikan mainonnan tulee olla avointa, luotettavaa, rehellistä ja totuudenmukaista. Mainonnan tulee antaa kuluttajalle hyvät lähtökohdat perusteltujen valintojen tekemiseen. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016b.)

Kosmetiikan mainonta ei saa johtaa kuluttajaa harhaan. Tuotetta koskevien markkinointiväittämien tulee perustua näyttöön ja olla lainsäädännön mukaisia. Tuotteen valmistajat ovat vastuussa tuotteissa esitettyjen markkinointiväittämien totuudenmukaisuudesta. Tuotteen valmistajilla on myös oltava todisteet siitä, että tuote toimii luvatussa tavalla. Kosmetiikkaa valvovilla viranomaisilla on oikeus nähdä tuotteiden tuotetiedot, jotka sisältävät myös tiedot markkinointiväittämistä. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016b.)

Mainoskuvien ominaisuuksia voidaan parannella erilaisia tekniikoilla, mutta ne eivät saa antaa harhaanjohtavaa tai epärealistista kuvaa tuotteen vaikutuksista. Harhaanjohtavaa on esimerkiksi käyttää irtoripsiä mainoskuvassa silloin, kun mainostettava tuote on ripsiväri. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016b.)

Asiantuntijoiden, kuten esimerkiksi lääkäreiden ja tutkijoiden tekemiä suosituksia voidaan käyttää markkinointitarkoituksiin, jos suositukset perustuvat tutkimusnäyttöön. Asiantuntijan tulee olla kokenut ja ammattitaitoinen. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016b.)

Kosmetiikan markkinoinnissa noudatetaan sosiaalisen vastuun periaatteita, joiden mukaan kosmetiikan markkinoinnin tulee olla kulttuuriin sopivaa ja hyvän tavan mukaista, eikä se saa sisältää sukupuoleen perustuvaa syrjintää tai seksuaalisesti loukkaavaa materiaalia. Väkivaltaan yllyttäminen sekä shokeeraavien, loukkaavien kuvien tai väittämien esittäminen on kielletty. Kosmetiikan markkinointi ei saa käyttää hyväksi taikauskkoa tai aiheuttaa perusteettomia pelkoja, eikä se saa hyväksikäyttää herkkäuskoisten ja kokemattomien kuluttajien luottamusta. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016b.)

Markkinointi ei saa olla syrjivää esimerkiksi etnisen alkuperän, uskonnon, iän tai vammaisuuden perusteella. Markkinointi ei saa myöskään olla halventavaa toisia ihmisiä, yrityksiä tai tuotteita kohtaan. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016b.)

Kosmetiikan markkinoinnissa tulee huomioida turvallisuus ja terveys. Esimerkiksi mallien ja tekniikoiden käyttö ei saa edistää äärimmäisen laihuuden suosimista. Lisäksi kosmetiikan mainonnassa pitää erityisesti huomioida ihmisarvon kunnioittaminen sekä lasten asema heikkoina kuluttajina. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016b.)

Kosmeettisten tuotteiden on oltava tavallisessa tai kohtuudella ennakoitavissa olevissa olosuhteissa käytettynä turvallisia ihmisten terveydelle. Markkinointiväittämät eivät saa

antaa kuluttajille harhaanjohtavaa käsitystä tai tietoa tuotteen turvallisuudesta. Jos tuote esimerkiksi sisältää yleisesti tunnettuja allergisoivia ainesosia, valmistetta ei saa markkinoida allergisille hyvin soveltuvana tuotteena. Tuotteen käytöstä aiheutuvaa riskiä allergisten reaktioiden kehittymiselle ei saa vähätellä tuotetta markkinoinnissa. (Tukes 2014a.)

Kosmeettisten valmisteiden markkinointi lääkkeenä ei myöskään ole sallittua. Esimerkiksi ihovoidetta ei saa markkinoida ihosairausten hoitoon tarkoitettuna voiteena tai kynsilakkaa kynsisienien hoitoon tarkoitettuna tuotteena. (Tukes 2014a.)

Jos markkinoinnissa väitetään tuotteen sisältävän hunajaa, tulee sen myös sisältää oikeaa hunajaa, eikä ainoastaan hunaja-aromia. Jos tuotteen sanotaan olevan "ekologinen", tulee väittämän perustua tuotteen sisältämien ainesosien ominaisuuksiin ja alkuperään. (Tukes 2014a.)

Luonnonkosmetiikan kohdalla ei myöskään voi yleistää, että luonnollinen ja luonnosta peräisin oleva tuote on automaattisesti turvallinen ja synteettinen puolestaan haitallinen. Ihminen voi esimerkiksi yhtä lailla herkistyä kosmetiikan sisältämille luonnon raaka-aineille kuin synteettisille ainesosillekin. (Tukes 2014a.)

5 KOSMETIIKAN VALVONTA

5.1 Tukes

Suomessa kosmeettisia tuotteita koskevien säännösten noudattamista valvovat Tukes ja Tulli. Tukes voi valvonnassaan puuttua markkinointiin erityisesti Suomessa toimivien yritysten osalta. Mikäli kosmeettisen tuotteen vastuuhenkilö on sijoittunut muualle EU-alueella, Tukes voi olla yhteydessä kyseisen maan valvontaviranomaisiin. Tukes on laatinut kosmetiikkamarkkinointiohjeistuksen kosmetiikan parissa toimiville yrityksille. (Tukes 2014a; Teknokemian Yhdistys Ry 2016c.)

5.2 Tulli

Tulli valvoo kosmetiikan maahantuontia Euroopan talousalueen ulkopuolelta. Tulli valvoo myös ETA -alueella jaettavaa kosmetiikkaa niiden varastoinnin yhteydessä. Valvonta tapahtuu pistokokein, jolloin tarkistetaan, että kosmeettiset valmisteet täyttävät niille asetetut vaatimukset. (Tukes 2016.)

5.3 Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Lisäksi Kilpailu- ja kuluttajavirasto valvoo kosmetiikkamainonnan yleiskuvaa, harhaanjohtavuutta ja turvaa markkinoiden toimivuutta. Kilpailuvalvonta poistaa markkinoilta kilpailun esteitä, jolloin kuluttajille on tarjolla kilpailevia vaihtoehtoja. Kuluttajansuoja puolestaan huolehtii siitä, että kuluttajilla on käytettävissään riittävät ja oikeat tiedot valintojen tekemiseksi ja että yritysten markkinoinnissa ja asiakassuhteissa käyttämät menettelyt ovat asianmukaisia ja sopimusehdot kohtuullisia. (KKV 2016.)

5.4 Teknokemian Yhdistys Ry

Teknokemian Yhdistys (TY) on kosmetiikka-, pesu- ja puhdistusainealan elinkeinopoliittinen toimialajärjestö. Yhdistyksen jäsenyrityksiä ovat kuluttaja- ja ammattituotteiden kotimaisia valmistajat ja maahantuojat. Teknokemianalan tuotteisiin kuuluvat kosmetiikka- ja hygieniavalmisteet sekä pesu- ja puhdistusaineet. Lisäksi teknokemianalaan kuuluvat

autojen hoito- ja huoltoaineet sekä kotitalouskäyttöön tarkoitetut torjunta-aineet. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016e.)

Teknokemian yhdistyksen tehtävänä on vaikuttaa alaa koskevaan lainsäädäntöön sekä osallistua lainsäädäntöön liittyvään keskusteluun. Yhdistys tarjoaa jäsenilleen lainsäädäntöneuvontaa, tilastaselvityksiä sekä alaan liittyviä koulutuksia. (Teknokemian Yhdistys Ry 2016e.)

6 LUONNONKOSMETIIKAN SERTIFIKAATIT

6.1 Mitä sertifikaatit takaavat

Luonnonkosmetiikan sertifikaattien tarkoitus on auttaa kuluttajia sekä ammattilaisia löytämään eettisesti kestävä, aidot luonnonkosmetiikkatuotteet koko valtavan kosmetiikkatarjonnan joukosta. Tuotemerkki voi hakea sertifikaattia kaikille tuotteilleen tai vain osalle niistä. Kuitenkin vain osa sertifikaattitahoista myöntää sertifikaatin yksittäisille tuotteille. Luonnonkosmetiikalle ei ole standardoitua määritelmää, vaan alalla toimii tiukka omavalvonta. Sertifikaattien valvonta tapahtuu esimerkiksi säännöllisten auditointien kautta. (Pro Luonnonkosmetiikka Ry 2016; Kokko 2015, 20.)

Sertifikaattien tarkoitus on nostaa esille ne kosmetiikan valmistajat, joiden tuotanto ja tuotteet kuormittavat ympäristöä vähiten. Sertifikaatti on siis luonnonkosmetiikkaa valmistavalle yritykselle korkein mahdollinen tunnustus erityisosaamisesta. Luonnonkosmetiikan valmistaminen on monilta osin tuotannollisesti haastavaa.

Esimerkiksi säilöntäaineiden käyttöä koskevat kiellot ja rajoitukset laittavat luonnonkosmetiikan tuotekehityksen huomattavasti vaativampaan tilanteeseen tuotteiden säilyvyyden varmistamisessa, verrattuna tavalliseen kosmetiikan tuotekehitykseen. (Pro Luonnonkosmetiikka Ry 2016.)

Kosmeettisen tuotteen sertifiointitaho tarkastaa tuotteet valmistusaineiden ja -menetelmien osalta. Kriteerit täyttävät tuotteet saavat käyttää sertifioidun myöntämää logoa. Sertifikaatit ottavat kantaa paitsi raaka-aineisiin myös muun muassa niiden käsittelytapoihin, tuotteiden valmistusmenetelmiin, tuotantolaitoksiin, valmistuksen ekologisuuteen ja pakkausten kierrätettävyyteen. (Pro Luonnonkosmetiikka Ry 2016.)

Opinnäytetyössä tarkasteluun ja vertaluu valittiin sertifikaatit, joita yleisimmin löytyy Hyvinvoinnin Tavaratalon valikoimassa olevasta kosmetiikasta. Sertifikaattien kriteereissä vertailtiin luomu- ja luonnonraaka-aineiden pitoisuuksia, sallittuja synteettisiä ja eläinperäisiä raaka-aineita sekä tuotepakkaukseen ja valmistukseen liittyviä kriteerejä.

6.2 BDIH

Kuva 4. BDIH-logo (BDIH 2017b.)

BDIH (Kuva 4) on Saksan teollisuuden ja kaupan liitto, joka perustettiin vuonna 1951. BDIH:n luonnonkosmetiikan kriteerit kehitettiin vuonna 1996 yhdessä tunnetuimpien luonnonkosmetiikan valmistajien kanssa. BDIH-sertifikaattia on myönnetty luonnonkosmetiikalle vuodesta 2001. (Stiens 2008, 25; BDIH 2017a.)

Yksittäisen tuotteen sertifiointi

Sertifikaattilogon käyttäminen on sallittua vain, jos 60% tuotemerkin tuotteista täyttää sertifikaatin kriteerit. (BDIH 2012.)

Luonnollisten raaka-aineiden osuus

Tarkkaa prosenttiosuutta ei ole määritetty. Kaikkien raaka-aineiden tulee olla luonnollisia luukuun ottamatta joitain luontaisenkaltaisia säilöntäaineita. (BDIH 2012.)

Luomulaatuisten raaka-aineiden osuus

Jos tuotteen nimessä mainitaan luomu, tulee 95% raaka-aineista olla luomulaatuista. Tuotteen sisältämää vettä ei lasketa luomuraaka-aineeksi. Tietyt kasviraaka-aineet (15 kpl) tulee aina olla luomulaatuista. (BDIH 2012.)

Sallitut synteettiset raaka-aineet

BDIH sallii viisi eri luontaisenkaltaista synteettiseettistä säilöntäainetta, jotka on lueteltu taulukossa 1, sivulla 33. Synteettisiä säilöntäaineita käytetään vaan, jos se on ainoa tapa taata tuotteen säilyvyys sekä sen myötä turvallisuus. Myös alkoholia sisältäviin tuotteisiin käytetään denaturoivia ainesosia. Synteettisesti valmistetut luontaisen kaltaiset mineraalipigmentit ovat sallittuja. (BDIH 2017a.)

Pakkauksen vaatimukset

Pakkausten tulee olla mahdollisimman ympäristöystävällisiä, kierrätettäviä ja pakkausmateriaalin liiallista käyttöä tulisi välttää. (BDIH 2017a.)

Kielletyt raaka-aineiden muokkaustavat

BDIH-sertifikaatti kieltää raaka-aineiden säteilytyksen sekä valmiin tuotteen ionisoivan säteilytyksen sekä geenimuunneltujen raaka-aineiden käytön. (BDIH 2017a.)

Eläinperäiset raaka-aineet

Raaka-aineet, jotka ovat peräisin kuolleista selkärangkaisista on kielletty, kuten ihra tai eläinperäinen kollageeni. Eläinperäiset raaka-aineet, kuten maito ja hunaja ovat sallittuja. (BDIH 2017a.)

Eläinkokeet

Raaka-aineita, joita on testattu eläimillä 1.1.1998 jälkeen, ei saa käyttää. Myös tuotteiden yksittäisten ainesosien testaaminen, kolmansia osapuolia hyödyntäen on kielletty. Eläinkokeet ovat kiellettyä kaikissa tuotteen elinkaaren vaiheissa. (BDIH 2017a.)

6.3 Ecocert

Kuva 5. Ecocert-logot (Ecocert 2016)

Ranskalainen Ecocert on Euroopan suurin luonnonkosmetiikan riippumaton sertifiointitaho. Ecocert on perustettu vuonna 1991. Ecocertilla on omat logot ja sertifiointikriteerit luomu- ja luonnonkosmetiikalle (kuva 5). Ecocert valvoo ja tarkastaa tuotteiden sisällön, raaka-aineet, tuotantoprosessin sekä pakkauksen. (Ecocert 2016.)

Yksittäisen tuotteen sertifiointi

Yksittäisen tuotteen sertifiointi on mahdollista.

Luonnollisten raaka-aineiden osuus

95% tuotteen ainesosista tulee olla luonnollista alkuperää. (Ecocert 2012, 21.)

Luomulaatuisten raaka-aineiden osuus

Luonnonkosmetiikassa 50% kasvipohjaisista raaka-aineista tulee olla luomulaatuista ja vähintään 5% tuotteen painosta tulee olla luomuraaka-aineita. Luomukosmetiikassa vähintään 95% raaka-aineista tulee olla luomulaatuista. (Ecocert 2016.)

Sallitut synteettiset ainesosat

Lopputuotteessa saa olla korkeintaan 5% synteettisiä ainesosia. Ecocert sallii yhteensä viisi luontaisen kaltaista synteettistä säilöntäainetta, jotka on lueteltu taulukossa 1, sivulla 33. (Ecocert 2012, 20, 36.)

Lisäksi sallittuja on kelatoiva aine tetrasodium glutamate diacetate sekä alkoholin denaturointiaineet. Synteettisesti valmistetut luontaisen kaltaiset mineraalipigmentit ovat sallittuja. (Ecocert 2012, 36.)

Pakkauksen vaatimukset

Pakkausten tulee olla ympäristöystävällisiä ja kierrätettäviä. Pakkausten valmistuksen tulee olla energiatehokasta. Myös kierrätysmateriaaleista valmistettuja pakkauksia suositetaan. Kuolleista eläimistä saadut raaka-aineet ovat pakkauksissa kielletty, kuten nahka ja silkki. Pakkaukset tulisivat olla mahdollisimman yksikertaisia, eikä niissä suositeta tuplapakkauksia tai ylipakkaamista. (Ecocert 2012, 22.)

Kielletyt raaka-aineiden muokkaustavat

Ecocertin kieltämiä muokkaustapoja ovat säteilytys, valkaisu, deodorisaatio, sulfonointi, geenimuuntelu sekä formaldehydin ja etyleenioksidin käyttö. (Ecocert 2012, 35.)

Eläinperäiset raaka-aineet

Uhanalaisista lajeista peräisin olevat raaka-aineet on kielletty. Lisäksi eläinperäiset raaka-aineet eivät saa olla peräisin kuolleesta eläimestä tai tuottaa eläimelle kipua tai kärsimystä. (Ecocert 2012, 18.)

Eläinkokeet

Eläinkokeet on kielletty, viitaten Euroopan unionin lainsäädäntöön. (Ecocert 2012, 21.)

6.4 NaTrue

Kuva 6. Natrue -logo (Natrue 2016)

Natrue (kuva 6) on eurooppalainen, riippumaton ja voittoa tavoittelematon sertifiointitaho, joka muodostuu joukosta johtavia luonnonkosmetiikkavalmistajia. Natrue on perustettu vuonna 2007 ja sitä hallinnoidaan Brysselistä. (Natrue 2016, 1.)

Yksittäisen tuotteen sertifiointi

Natrue ei sertifioi yksittäisiä tuotteita. Sertifiointin ehtona on, että 75% koko tuotesarjan tuotteista täytyy täyttää Natrue -sertifikaatin kriteerit. (Natrue 2016, 3.)

Luonnollisten raaka-aineiden osuus

Natrue sertifiointijärjestelmässä on kolme tasoa, joilla on jokaiselle omat minimipitoisuudet luonnollisten raaka-aineiden osuuden suhteen. Kolme tasoa ovat: luonnonkosmetiikka, luomupitoinen kosmetiikka sekä luomukosmetiikka. Näitä kolmea eri tasoa on vaikeaa erottaa toisistaan, koska taso ei käy ilmi sertifikaatin logosta. (Natrue 2016, 3.)

Luonnonkosmetiikassa minimipitoisuus luonnollisista ainesosista vaihtelee 0,1-90%. Vettä ei lasketa sertifikaatin mukaan luonnolliseksi ainesosaksi, joten pienin pitoisuus 0,1% luonnollisia ainesosia koskee tuotteita, jotka ovat suurimmaksi osaksi vettä. Vesi kuitenkin voidaan laskea luonnolliseksi ainesosaksi, jos käytetty vesi on eristetty kasvista. Korkein 90% pitoisuus koskee ihovoiteita ja -öljyjä, jotka eivät sisällä lainkaan vettä. (Natrue 2016, 8.)

Luomupitoisessa kosmetiikassa minipitoisuus vaihtelee 1-90% välillä. Pienin 1% pitoisuus koskee palasaippuista ja korkein 90% vedettömiä ihovoiteita ja öljyjä. Luomukosmetiikassa minipitoisuudet ovat samat kuin luomupitoisessa kosmetiikassa. (Natrue 2016, 8.)

Luomulaatuisten raaka-aineiden osuus

Myös luomupitoisuudet vaihtelevat kolmen tason mukaan. Luonnonkosmetiikassa ei ole minimivaatimusta luomuraaka-aineiden osuudesta. Luomupitoisessa kosmetiikassa kasvi ja eläinperäisten ainesosien sekä näistä johdettujen ainesosien tulee olla 70% luomua. Luomukosmetiikassa raja on 95%. (Natrue 2016, 8.)

Sallitut synteettiset raaka-aineet

Tiettyjen synteettisesti valmistettujen luontaisenkaltaisten säilöntäaineiden käyttö on sallittua, jos ainesosaa ei ole saatavilla luonnosta kohtuullisella teknisellä vaivannäöllä. Natrue sallii yhteensä seitsemän luontaisenkaltaista synteettistä säilöntäainetta, jotka on lueteltu taulukossa 1, sivulla 33. Lisäksi sallittuja on synteettiset mineraalipigmentit (Natrue 2017, 8.)

Pakkauksen vaatimukset

Liiallista pakkausmateriaalien käyttöä ei suositella. Pakkauksissa suositaan kierrätettäviä materiaaleja. Aerosolipakkaukset on kielletty. (Natrue 2016, 6.)

Kielletyt raaka-aineiden muokkaustavat

Natrue kieltämiä muokkaustapoja ovat säteilytys, kloriittivalkaisu ja geenimuuntelu.

Eläinperäiset raaka-aineet

Eläinperäiset raaka-aineet ovat sallittuja, kunhan ne eivät ole peräisin kuolleista eläimistä. (Natrue 2016, 3.)

Eläinkokeet

Eläinkokeet on kielletty Euroopan unionin lakien mukaisesti. (Natrue 2016, 1.)

6.5 Soil Association

Kuva 7. Soil Association -logo (Soil Association 2015.)

Englantilaisten viljelijöiden 1946 perustama kestävä kehitystä edistävä järjestö. Soil Association (kuva 7) on nykyään Ison-Britannian suurin luomusertifiointijärjestö.

Yksittäisen tuotteen sertifiointi

Soil Association sertifioidi myös yksittäisiä tuotteita.

Luonnollisten raaka-aineiden osuus

Luonnollisten raaka-aineiden osuutta ei ole erikseen määritetty. Kaikkien ainesosien säilöntäaineita ja mineraaleja lukuun ottamatta tulee olla luomulaatuisia. Erillisellä luvalla on mahdollisuus sallia ainesosia, jotka eivät ole luomulaatuisia, jos ainesosaa ei ole mahdollista saada luomulaatuisena haluttua määrää tai ainesosa ei ole halutun laatuista. (Soil Association 2015, 77.)

Luomulaatuisten raaka-aineiden osuus

Sertifikaatin logon voi merkitä vain tuotteisiin, joissa luomu-raaka-aineiden osuus on yli 95%. Jos luomuraaka-aineiden osuus on kuitenkin vähintään 70%, merkitään tuotteeseen prosentteina luomuraaka-aineiden osuus sekä ”valmistettu luomuraaka-aineista” merkintä. (Soil Association 2015, 85.)

Tuotteet, jotka sisältävät mineraaleja yli 30%, saa nimetä, kuten 70-95% luomua sisältävät tuotteet. (Soil Association 2015, 91.)

Sallitut synteettiset raaka-aineet

Soil Association sallii yhteensä neljä luontaisen kaltaista synteettistä säilöntäainetta. Eri-tyisluvalla myös kolmen muun synteettisen säilöntäaineen käyttö on sallittua. Säilöntäaineet on lueteltu taulukossa 1, sivulla 33. (Soil Association 2015, 79.)

Pakkauksen vaatimukset

Pakkausmateriaalin käyttö tulisi minimoida ja suosia pakkauksia, jotka ovat uudelleenkäytettäviä tai kierrätettäviä. (Soil Association 2015, 64.)

Kielletyt raaka-aineiden muokkaustavat

Soil Associationin kieltämiä muokkaustapoja ovat aromivahventeen käyttö, ionisoiva säteilytys, elektronisäteilytys, sulfonointi, etoksylointi, propoksylointi ja geenimuuntelu. (Soil Association 2015, 81.)

Eläinperäiset raaka-aineet

Eläinperäiset raaka-aineet ovat sallittuja, kunhan ne eivät ole peräisin kuolleista eläimistä. (Soil Association 2015, 6.)

Eläinkokeet

Tuotetta tai raaka-aineita ei saa testata eläinkokein, ellei laki toisin velvoita. (Soil Association 2015, 77.)

6.6 Cosmos

Kuva 8. Cosmos-logot (Nature of Europe 2017.)

Cosmos-standardin ovat kehittäneet yhdessä tunnetut sertifiointitahot Ecocert, Cosmebio, BDIH, Soil Association ja ICEA. Cosmos-standardin tavoitteena on määrittellä yhteiset standardit luomu- sekä luonnonkosmetiikalle. Standardi perustettiin vuonna 2010 ja se on rekisteröity Belgiassa. Cosmos-sertifikaatilla on kaksi sertifiointitasoa luonnonkosmetiikka ja luomukosmetiikka sertifikaatti. Cosmos-logo merkitään tuotteisiin, jonkin toisen sertifiointitahon logon yhteyteen (kuva 8). (Cosmos 2017, 4.)

Yksittäisen tuotteen sertifiointi

Cosmos sertifioi myös yksittäisiä tuotteita.

Luonnollisten raaka-aineiden osuus

Korkein sallittu synteettisten raaka-aineiden osuus on 5%, jolloin luonnollisia raaka-aineita tulee olla vähintään 95%.

Luomulaatuisten raaka-aineiden osuus

Cosmoksen luonnonkosmetiikan kriteereissä ei ole vähimmäismäärää luomuaineesosille.

Luomukosmetiikassa vähintään 20% tuotteen ainesosista tulee olla luomua ja vähintään 95% maatalouden raaka-aineista tulee olla luomua. Tuotteet, joiden ainesosista vähintään 80% on mineraaliperäisiä, tulee luomilaatuisia ainesosia olla vähintään 10%. Tuotetta ei saa mainostaa nimellä "luomu", ellei vähintään 95% tuotteen raaka-aineista ole luomua. Lisäksi erillisessä liitteessä mainitut raaka-aineet tulee aina olla luomuviljeltyjä. (Cosmos Standards 2017, 13, 16.)

Sallitut synteettiset raaka-aineet

Cosmos sertifikaatti sallii yhteensä viisi luontaisenkaltaista synteettistä säilöntäainetta, jotka on lueteltu taulukossa 1, sivulla 33. Lisäksi etanolin denaturointiin käytetään synteettisiä ainesosia. (Cosmos Standards 2017, 13.)

Pakkauksen vaatimukset

Pakkauksessa tulisi huomioida sen elinkaaren aikana syntyvät suorat ja epäsuorat vaikutukset ympäristöön. Pakkausmateriaalin määrä tuotteessa tulisi pitää mahdollisimman alhaisena. Kierrätettäviä ja uudelleenkäytettäviä pakkauksia tulisi suosia. Polyvinyylikloridin (PVC) käyttö on kiellettyä pakkauksissa. (Cosmos Standards 2017, 14.)

Kielletyt raaka-aineiden muokkaustavat

Cosmos sertifikaatin kieltämiä muokkaustapoja ovat etoksylointi, valkaisu, deodorisointi, ionisoiva säteilytys ja geenimuuntelu. (Cosmos Standards 2017, 22.)

Eläinperäiset raaka-aineet

Eläinperäiset raaka-aineet ovat sallittuja, kunhan ne eivät ole peräisin kuolleista eläimistä. Raaka-aineen käyttäminen ei saa myöskään johtaa eläimen kärsimykseen tai kuolemaan. (Cosmos Standards 2017, 9.)

Eläinkokeet

Tuotteita tai tuotteen raaka-aineita ei saa testata eläinkokein, ellei laki näin velvoita. (Cosmos Standards 2017, 8.)

6.7 Sertifikaattien vertailua

Taulukossa 1 on vertailtu sertifikaattien luonnollisten- ja luomuraaka-aineiden pitoisuuksia, yksittäisen tuotteen sertifiointia sekä tuotteissa sallittuja synteettisiä ainesosia.

Taulukko 1. Sertifikaattien ainesosien vertailu

	Yksittäisen tuotteen sertifiointi	Luonnollisten raaka-aineiden osuus	Luomulaatuisten raaka-aineiden osuus	Sallitut synteettiset raaka-aineet
	Ei 60% tuotteista täytettävä sertifiointikriteerit.	Kaikki paitsi, tietyt säilöntäaineet (4kpl) mineraalipigmentit, denaturointiaineet.	- 95% (Jos tuotteen nimessä mainitaan luomu) - Vettä ei lasketa luomuksi. - Tietyt kasviraaka-aineet (15 kpl) tulee aina olla luomulaatuksia.	luontaisen kaltaiset synteettiset säilöntäaineet: - Benzyl alcohol - Sorbin acid (salts) - Benzoic acid (salts) - Salicylic acid (salts) - mineraalipigmentit ja denaturointiaineet
	kyllä	95%	Luomukosmetiikka 95% Luonnonkosmetiikka 50%	Luontaisen kaltaiset synteettiset säilöntäaineet: Korkeintaan 5% tuotteesta. - Benzyl alcohol - Sorbin acid (salts) - Benzoic acid (salts) - Salicylic acid (salts) - Dehydracetic acid (DHA) - Kelatoiva aine tetrasodium glutamate diacetate - mineraalipigmentit ja denaturointiaineet
	Ei, 75% tuotteista täytettävä sertifiointikriteerit.	- Luonnonkosmetiikka: 0,1-90% - Luomupitoinen kosmetiikka 1-90% - Luomukosmetiikka 1-90% (vettä ei lasketa luonnolliseksi aineeksi)	- Luonnonkosmetiikka: ei vaatimusta - Luomupitoinen kosmetiikka 70% - Luomukosmetiikka 95%	Luontaisen kaltaiset synteettiset säilöntäaineet: - Benzyl alcohol - Sorbin acid (salts) - Benzoic acid (salts) - Salicylic acid (salts) - Dehydracetic acid (DHA) - Propionic acid (salts) - Formic acid (salts) - mineraalipigmentit ja denaturointiaineet
	kyllä	Kaikki paitsi, tietyt säilöntäaineet, mineraalipigmentit ja denaturointiaineet.	95%	Luontaisen kaltaiset synteettiset säilöntäaineet: - Benzyl alcohol - Sorbin acid (salts) - Benzoic acid (salts) - Dehydracetic acid (DHA) - Phenoxyethanol - Lactoperoxidase - Phenylethyl alcohol
	kyllä	95%	- Luonnonkosmetiikka ei vaatimusta - Luomukosmetiikka: 20% koko tuote, 95% kasviraaka-aineet - 95% jos tuotteen nimessä mainitaan luomu	Luontaisen kaltaiset synteettiset säilöntäaineet: Korkeintaan 5% tuotteesta. - Benzyl alcohol - Sorbin acid (salts) - Benzoic acid (salts) - Salicylic acid (salts) - Dehydracetic acid (DHA) - mineraalipigmentit ja denaturointiaineet

Ainoastaan Natrue ja BDIH eivät sertifioi yksittäisiä tuotteita. BDIH-sertifioimista tuotesarjoista vähintään 60% ja Natruella vähintään 75% tulee täyttää sertifikaatin kriteerit. Kieltämällä yksittäisen tuotteen sertifiointi, voidaan välttää viherpesua ja väärän vaikutelman antamista koko tuotesarjasta. Jos kuluttaja huomaa tuotesarjan, jonka yhdessä tuotteessa on sertifikaatti, hän voi olettaa, että myös muut tuotesarjan tuotteet ovat sertifioituja. (Taulukko 1.)

Luonnollisten raaka-aineiden osuudesta ainoastaan Cosmoksella ja Ecocertillä on tarkka prosenttiluku 95%. Myös muut sertifiointitahot käyttävät pelkästään luonnollisia raaka-aineita, luukunottamatta erikseen mainittuja luontaisenkaltaisia säilöntäaineita, denaturointiaineita sekä mineraalipigmentejä. Natruen luonnollisten ainesosien osuus vaihtelee 0,1-90% välillä. Tämä johtuu siitä, ettei Natrue ei laske vettä luonnolliseksi aineeksi, kuten muut sertifikaatit (Taulukko 1).

Jokaisella sertifikaatilla luomukosmetiikan luomuraaka-aineiden osuus tulee olla vähintään 95%. Luonnonkosmetiikan kohdalla luomulaatuisten raaka-aineiden minimiosuus on Ecocertillä 50% ja Soil Accociationilla 95%. Soil Accociation on vertailun ainoa pelkästään luomukosmetiikkaa sertifioiva taho. (Taulukko 1.)

BDIH:lla on maininta, että tietyt kasviraaka-aineet tulee olla luomulaatuksia, mutta tarkempaa määrää luomuraaka-aineiden minimipitoisuudelle ei ole määritetty. Natrue ja Cosmos eivät ole myöskään määritelleet luonnonkosmetiikalle minimiluomupitoisuutta. (Taulukko 1.)

Sertifikaatit sallivat pääsääntöisesti samat luontaisenkaltaiset säilöntäaineet, mutta pieniä eroavaisuuksia sallituissa säilöntäaineissa kuitenkin on. Natrue ja Soil Accociation sallivat useampia säilöntäaineita kuin muut sertifikaatit. Vain Cosmos ja Ecocert ovat määritelleet tarkan 5% maksimin synteettisille aineille. (Taulukko 1.)

Taulukossa 2 on vertailtu eri sertifikaattien pakkauksen vaatimuksia, kiellettyjä raaka-aineiden muokkaustapoja, suhtautumista eläinperäisiin ainesosiin sekä eläinkokeisiin.

Taulukko 2. Sertifikaattien kriteerien vertailu

	Pakkauksen vaatimukset	Kielletyt raaka-aineiden muokkaustavat	Eläinperäiset raaka-aineet	Eläinkokeet
 <p>BDIH</p>	<p>ympäristöystävällisyys kierrätettävyys ylipakkaamisen välttäminen</p>	<p>säteilytys geenimuuntelu</p>	<p>Raaka-aineet, jotka ovat peräisin kuolleista selkärangkaisista on kielletty</p>	<p>Raaka-aineita joita on testattu eläimillä 1.1.1998 jälkeen, ei saa käyttää. Myös tuotteiden yksittäisten ainesosien testaaminen, kolmansia osapuolia hyödyntäen on kielletty. Eläinkokeet on kiellettyä kaikissa tuotteen elinkaaren vaiheissa.</p>
 <p>EcoCert</p>	<p>ympäristöystävällisyys kierrätysmateriaalien käyttö kierrätettävyys energiaystävällinen pakkauksen valmistus</p>	<p>säteilytys, valkaisu deodorisaatio formaldehydi etyleenioksidi sulfonointi geenimuuntelu</p>	<p>Uhanalaisista lajeista peräisin olevat raaka-aineet on kielletty. Lisäksi eläinperäiset raaka-aineet eivät saa olla peräisin kuolleesta eläimestä tai tuottaa eläimelle kipua tai kärsimystä.</p>	<p>Eläinkokeet on kielletty, viitaten Euroopan unionin lainsäädäntöön</p>
 <p>Natrue</p>	<p>Aerosolipakkaukset on kielletty kierrätettävyys ylipakkaamisen välttäminen</p>	<p>säteilytys kloriitivalkaisu, geenimuuntelu</p>	<p>Eläinperäiset raaka-aineet ovat sallittu, kunhan ne eivät ole peräisin kuolleista eläimistä.</p>	<p>Eläinkokeet on kielletty Euroopan unionin lakien mukaisesti</p>
 <p>Soil Association</p>	<p>kierrätettävyys ylipakkaamisen välttäminen uudelleenkäytettävien pakkausten suosiminen</p>	<p>aromivahventeet säteilytys sulfonointi etoksylointi propoksylointi geenimuuntelu</p>	<p>Eläinperäiset raaka-aineet ovat sallittuja, kunhan ne eivät ole peräisin kuolleista eläimistä.</p>	<p>Tuotetta tai raaka-aineita ei saa testata eläinkokein, ellei laki toisin velvoita.</p>
 <p>Cosmos</p>	<p>Pakkauksessa tulisi huomioida sen elinkaaren aikana syntyvät suorat ja epäsuorat vaikutukset ympäristöön. kierrätettävyys ylipakkaamisen välttäminen uudelleenkäytettävien pakkausten suosiminen</p>	<p>etoksylointi valkaisu deodorisaatio säteilytys geenimuuntelu</p>		<p>Tuotteita tai tuotteen raaka-aineita ei saa testata eläinkokein, ellei laki näin velvoita.</p>

Kaikki sertifikaatit ottivat pakkauksen vaatimuksissa huomioon ympäristövastuukysymykset. Pakkauksissa tulee huomioida ainakin kierrätettävyys ja ylipakkaamisen välttäminen. Natrue ja Cosmos ovat kriteereissään myös maininneet uudelleenkäytettävien pakkausten suosimisen.

Raaka-aineiden kielletyt muokkaustavat vaihtelevat jonkin verran eri sertifiointitahojen välillä, mutta kaikki sertifiointitahot kieltävät säteilytettyjen ja geenimuunneltujen raaka-aineiden käytön. Kuolleista eläimistä peräisin olevia raaka-aineita ei yksikään sertifiointitaho salli. Kaikki sertifiointitahot kieltävät eläinkokeiden käytön, kuten lainsäädäntökin. (Taulukko 2.)

Sertifikaatteja ei mielestäni voi laittaa paremmuusjärjestykseen. Tärkeimmät luonnonkosmetiikkaa ja vastuullista toimintaa koskevat kriteerit ovat kaikilla sertifikaateilla samat. Sertifioitu luonnonkosmetiikka valmistetaan aina pääsääntöisesti luonnollisista aineosista. Vaikka sertifikaattien välillä on eroja, on tärkeämpää, että tuotteella ylipäätään on sertifikaatti, koska se tekee aidon luonnonkosmetiikan tunnistamisesta helpompaa. Jokainen sertifikaatti myös täyttää luonnonkosmetiikalle yleisesti asetut kriteerit, jotka on esitelty kappaleessa 3.

7 TUOTTEEN VASTUULLISUUDEN ARVIOINTIKRITEERIT

Tällä hetkellä yrityksellä ei ole tarkkaan määriteltyjä arviointikriteerejä kosmeettisen tuotteen tai tuotesarjan arvioimiseksi. Suurin osa uusista hankintapäätöksistä tehdään muutamana kuukauden välein kokoontuvassa valikoimatyöryhmässä. Valikoimatyöryhmässä tutustutaan uusiin tuotteisiin toimittajien lähettämien tuotenäytteiden ja esitteiden pohjalta sekä tutustutaan tuotesarjan verkkosivuihin. Hankintapäätöksissä suositaan sertifioituja luonnonkosmetiikan brändejä, koska ne voidaan helposti tunnistaa aidoksi luonnonkosmetiikaksi.

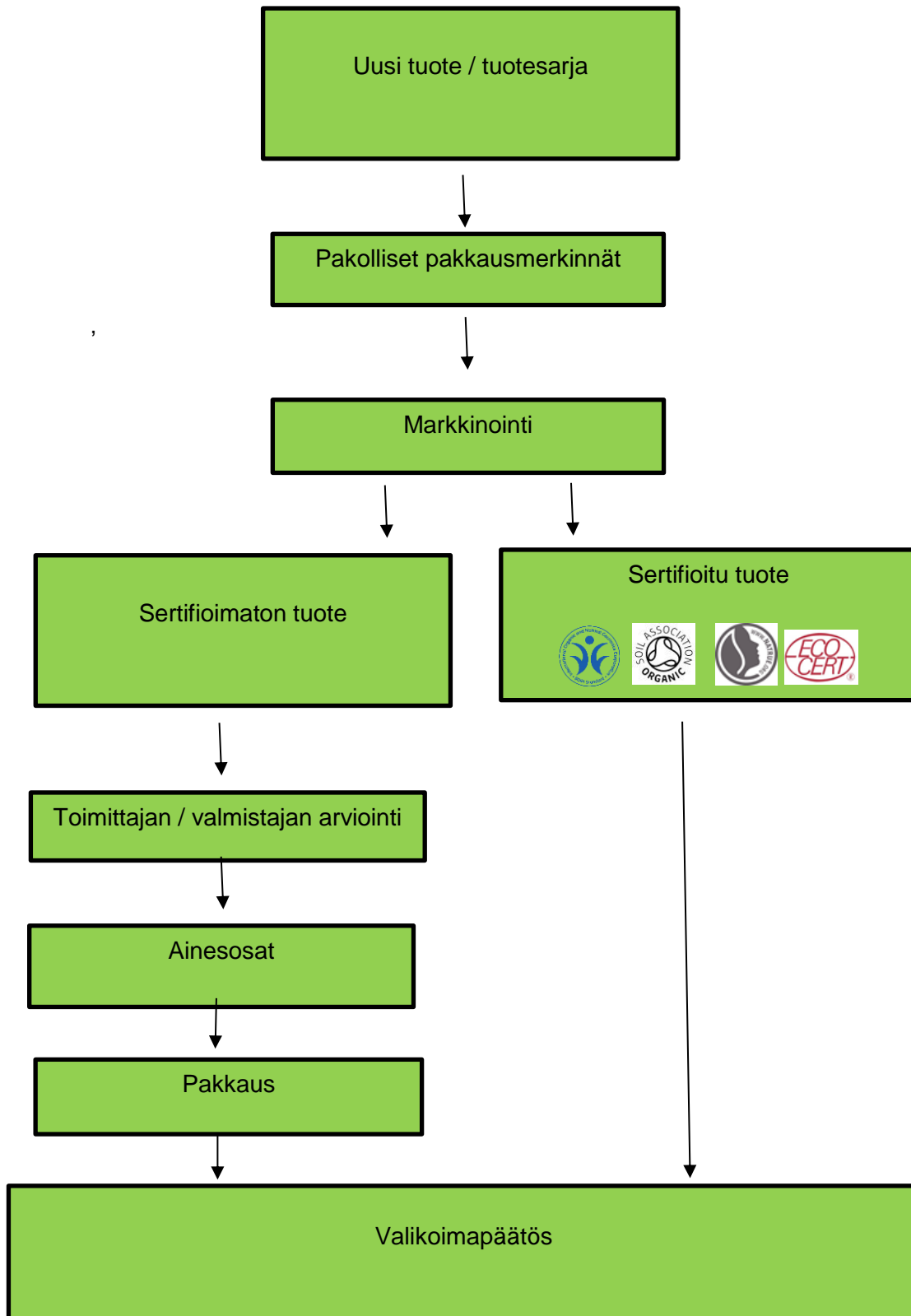
Kuitenkin valikoimaan voidaan ottaa myös sertifioimattomia luonnonkosmetiikan brändejä tietyin edellytyksin. Näissä tapauksissa valmistajat ovat usein hyvin pieniä, eikä heillä ole varaa kalliiseen sertifikaattiin. Silloin olisi tärkeää pystyä varmistamaan, että tuote tai tuotesarja on vastuullisesti tuotettu ja täyttää luonnonkosmetiikalle asetetut kriteerit. Ennen hankintapäätöstä tuotetta tulisi punnita tuotteen vastuullisuuden arviointikriteerien pohjalta, jotka on esitelty kuviossa 1.

Ensin tulisi arvioida, täyttääkö tuote lainsäädännön kosmetiikalle asetetut kriteerit. Näitä kriteerejä ovat vaatimukset välttämättömistä pakkausmerkinnöistä sekä tuotteen markkinoinnista.

Seuraavaksi tarkistetaan, löytyykö tuotteesta jokin luonnonkosmetiikan sertifikaatti. Tuotteella oleva sertifikaatti on riittävä näyttö vastuullisesta toiminnasta ja luonnonkosmetiikan kriteerien täyttymisestä. Silloin sertifiointitaho on arvioinut tuotteen toimittajan, valmistajan, ainesosat ja pakkauksen vastuullisuuden näkökulmasta.

Tuotteen vastuullisuuden arviointi on erityisen haastavaa, jos tuotteella tai tuotesarjalla ei ole luonnonkosmetiikan sertifikaattia. Silloin tuotetta tulisi arvioida ennen hankintapäätöstä tuotteen toimittajan ja valmistajan vastuullisuutta. Lisäksi tulisi arvioida, täyttääkö tuotteen ainesosat ja pakkaus luonnonkosmetiikalle asetetut vaatimukset.

Tuotteen vastuullisuuden arviointikriteerit

Kuvio 1. Tuotteen vastuullisuuden arviointikriteerit

7.1 Pakolliset pakkausmerkinnät

Ensimmäisenä tuli arvioida, ovatko tuotteen pakkaus sekä pakkausmerkinnät lainmukaisia. Myös tuotteen jälleenmyyjällä ja jakelijalla on vastuu tarkistaa, että tuotteesta löytyy kaikki pakolliset pakkausmerkinnät. Usein esimerkiksi ulkomailta tilatuista tuotteista puuttuu suomenkieliset tuotetiedot. Tarvittaessa tuote tarroitetaan itse asianmukaisesti. Sekä luonnonkosmetiikkaa, että tavallista kosmetiikkaa koskee samat pakolliset pakkausmerkinnät. Pakkausmerkinnät ovat tärkeä osa vastuullisuutta, koska asianmukaisilla ja riittäväillä pakkausmerkinnöillä taataan tuotteen turvallisuus kuluttajan näkökulmasta. On tärkeää, että kuluttaja näkee pakkauksesta muun muassa tuotteessa käytetyt ainesosat sekä voi tarvittaessa ottaa yhteyttä tuotteen vastuuhenkilöön. Suomenkielisillä tuoteteksteillä ja käyttöohjeilla varmistetaan, että kuluttaja osaa käyttää tuotetta oikein.

7.2 Markkinointi

Ennen hankintapäätöstä on myös tärkeä kiinnittää huomiota tuotteen markkinointitapaan ja onko tuotteesta esitetyt markkinointiväittämät lainmukaisia. Tulisi myös arvioida, vaikuttaako tuotteen markkinointi harhaanjohtavalta. Moni kosmetiikan valmistaja haluaa käyttää luontoa markkinointikeinona, vaikka tuote ei olisikaan valmistettu luonnollisista ainesosista.

Tuotteen markkinoinnissa tulee noudattaa sosiaalisen vastuun periaatteita. Esimerkiksi tuotteen turvallisuuden suhteen markkinointiväittämät tulee olla realistisia. Luonnonkosmetiikan markkinoinnissa usein korostetaan tuotteen turvallisuutta suhteessa tavalliseen kosmetiikkaan. Kuitenkin melkein mikä tahansa kosmetiikan ainesosa voi aiheuttaa ärsytysoireita tai allergiaa. Vaikka tuote on varmistettu turvalliseksi, se ei silti poista mahdollisuutta olla allerginen jollekin tuotteen ainesosalle. Luonnonkosmetiikan ainesosille voi siis allergisoitua ja herkistyä siinä missä tavalliseenkin kosmetiikkaan.

On myös tärkeää tarkistaa, ettei tuotteen markkinointi täytä viherpesun kriteerejä. Joskus tuotteen pakkauksessa saatetaan korostaa tuotteiden luonnollisuutta, mutta ainesosaluettelon tarkastelun jälkeen paljastuu, että tuote sisältää synteettisiä, luonnonkosmetiikassa kiellettyjä ainesosia.

7.3 Toimittajan ja valmistajan arviointi

Sertifiointitahot valvovat tuotteen toimittajan ja valmistajan vastuullisuutta, mutta sertifioiduttomien tuotteiden osalta tulisi myös ennen valikoimapäätöstä arvioida, toimiiko valmistaja ja tuotteen toimittaja vastuullisesti.

Toimittajan ja valmistajan ympäristövastuuseen liittyviä kriteerejä ovat esimerkiksi tuotepakkausten ekologisuus ja kierrätettävyys, tuotteen ja tuotteen raaka-aineiden valmistuksen ja viljelyn ekologisuus. Raaka-aineissa olisi hyvä suosia Reilun kaupan sekä luomuainesosia. Raaka-aineet tulisi viljellä vastuullisesti ja kestävästi. Reilun kaupan ainesosien käyttö myös edistää yrityksen taloudellisen vastuun toteutumista, koska silloin voidaan taata, että tuotteen raaka-aineiden viljelijät saavat työstään riittävän korvauksen. Myös luomulaatuisten raaka-aineiden suosiminen tukee yritysvastuun toteutumista. Luomuviljely hillitsee ympäristöpäästöjä, mutta on usein myös viljelijälle tavallista viljelyä kannattavampaa. Luomulaatuiset raaka-aineet on usein merkitty ainesosaluetteloon *-merkinällä, joten ne on helppo tunnistaa myös sertifioiduttomasta tuotteesta.

Myös hyväntekeväisyysprojekteihin osallistuminen tukee yrityksen vastuullisuutta. Vastuullisuutta voidaan arvioida myös esimerkiksi tarkistamalla valmistajan tuotantotilat sekä selvittämällä missä maassa tuote ja tuotteen raaka-aineet on valmistettu.

On myös tärkeää tietää, missä ja minkälaisissa olosuhteissa tuote on valmistettu. Onko raaka-aine valmistettu tai kasvatettu vastuullisesti. Onko esimerkiksi viljelijä saanut Reilun kaupan mukaisen korvauksen raaka-aineista. Sertifioitujen tuotteiden kohdalla, sertifiointitaho valvoo tuotteen ja yksittäisen raaka-aineen valmistusprosessia sekä toimittajan vastuullisuutta.

Toimittajan ja valmistajan vastuullisuutta tukee myös tuotteesta löytyvä ”Hyppäävä pupu” logo, joka takaa varmasti, ettei tuotteita ole testattu eläinkokein missään päin maailmaa.

Sertifikaatit valvovat toimittajan ja valmistajan vastuullisuutta esimerkiksi auditointien kautta. Lisäksi sertifikaatin asettamat kriteerit esimerkiksi raaka-aineista ja valmistustavoista edellyttävät toimittajalta vastuullisia ja kestäviä toimintatapoja.

Luonnonkosmetiikan toimittajat ovat keskimääräisesti pieniä tai keskisuuria toimijoita, joten virallisia vastuullisuusraportteja ei ole toimittajayrityksistä saatavilla. Sertifioimattoman luonnonkosmetiikan toimittajan vastuullisuutta voi kuitenkin arvioida yrityksen vapaaehtoisten vastuullisuusraporttien avulla.

7.4 Ainesosat

Käytettyjen raaka-aineiden tulee olla kosmetiikkalainsäädännön sallimia, mutta myös erikseen luonnonkosmetiikan sertifiointitahon sallimia (Kokko 2015, 27). Erilaisilla hakukoneilla voidaan arvioida yksittäisen kosmetiikan raaka-aineen turvallisuutta esimerkiksi <http://www.ewg.org/skindeep> sivuston kautta.

Erytisesti raaka-aineiden analysointi on haastavaa sertifioimattomien tuotteiden kohdalla. Vastaan on tullut tuotesarjoja, jotka väittävät täyttävänsä sertifikaatin ehdot, mutta tuotteet pienen tutkinnan jälkeen sisältävät ainesosia, joita luonnonkosmetiikassa ei ole hyväksytty.

Sertifioimattomista tuotesarjoista tulisi käydä läpi yksitellen jokainen tuote ja tuotteen jokainen raaka-aine. Lisäksi tulisi tarkistaa sertifiointitahojen omista kriteereistä, onko raaka-aine jonkin sertifiointitahon sääntöjen mukainen. Näin voidaan varmistaa, että raaka-aineet ovat luonnonkosmetiikalle asetettujen kriteerien mukaisia.

Tuotteiden ainesosaluetteloiden pituudet vaihtelevat suuresti. Toisessa tuotteessa aineosia on vain muutama ja joissain tuotteissa ainesosaluettelossa voi olla jopa 50 eri ainesosaa. Tuotteen ainesosia on helpompi arvioida tuotteen kohdalla, jossa on valmistettu vain muutamasta ainesosasta. Silloin myös sertifioimattoman tuotteen kohdalla on helpompaa arvioida, täyttääkö sen ainesosat luonnonkosmetiikalle asetetut kriteerit. Toki myös sertifikaattien välillä on eroavaisuuksia sallittujen raaka-aineiden osalta. Myös luonnollisten ja luomuraaka-aineiden pitoisuudet vaihtelevat.

Myös tuotteen hinnan ja laadun arvioinnissa voi hyödyntää tuotteelle myönnetyn sertifikaatin kriteerejä. Luomulaatuinen tuote sekä puhtaita kasviraaka-aineita sisältävä tuote on usein arvokkaampi ja vastuullisemmin tuotettu kuin esimerkiksi paljon kasviöljyistä johdettuja ja luontaisenkaltaisia ainesosia sisältävä tuote.

Suurimpana haasteena raaka-aineiden analysoinnissa on kuitenkin, se että raaka-aineen INCI-nimi voi olla täysin sama oli se sitten valmistettu kasvipohjaisesta raaka-

aineesta tai täysin synteettisesti. Luonnonraaka-aineen molekyyli rakenne voidaan oppia toistamaan laboratoriossa ja näin raaka-ainetta voidaan valmistaa ilman, että sitä kerätään luonnosta. Synteettisten raaka-aineiden käyttö voi olla myös kustannuskysymys, koska luonnon raaka-aineiden kerääminen on hidasta ja niiden käsittely on usein kallista. (Teknokemian Yhdistys ry 2016a; Kokko 2015, 20.)

7.5 Pakkaus

Pakkauksen osalta tulisi miettiä erityisesti tuotteen ympäristövastuuta. Ennen valikoimapäätöstä tuli vielä arvioida tuotepakkausta. Pakkausmateriaalin käyttö tulisi minimoida ja tulisi suosia pakkauksia, jotka ovat uudelleenkäytettäviä tai kierrätettäviä. Luonnonkosmetiikassa ei yleisesti käytetä esimerkiksi aerosolipakkauksia tai huonosti kierrätettäviä materiaaleja, kuten PVC muovia tai styroxia.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda selkeämmät arviointikriteerit luonnonkosmetiikan vastuullisuuden arvioimiseksi ja hankintapäätöksen helpottamiseksi. Tuotteen vastuullisuuden arviointikriteereiksi muodostuivat tuotteen pakkausmerkinnät, tuotteen markkinointi, toimittajan ja valmistajan arviointi, tuotteen ainesosat sekä tuotepakkauksen ekologisuus. Kriteerien avulla myös sertifiomatonta kosmetiikkaa pystytään arvioimaan melko kattavasti, vaikkakin tuotteiden arviointi on sertifioituun tuotteeseen nähden huomattavasti haastavampaa ja aikaa vievää.

Tuotteen vastuullisuuden arviointi aloitettiin lainsäädännön kosmetiikalle asetetuista vaatimuksista eli pakollisista pakkausmerkinnöistä sekä kosmetiikan markkinointiin liittyvistä säädöksistä. Näiden keskeinen tavoite on huolehtia tuotteen turvallisuudesta kuluttajalle. Tuotteen kohdalla on helpompi arvioida lainsäädännön asettamien säädösten täyttymistä kuin muita vastuullisen luonnonkosmetiikan arviointikriteerejä, joille ei ole olemassa erillistä lainsäädäntöä.

Luonnonkosmetiikkaa koskevan lainsäädännön puuttuminen on johtanut tilanteeseen, jossa markkinoilla on sertifiomattomia luonnonkosmetiikan valmistajia, jotka väittävät täyttävänsä luonnonkosmetiikan kriteerit, mutta tarkemman tarkastelun jälkeen eivät kuitenkaan täytä asetettuja kriteerejä. Aidon luonnonkosmetiikan tunnistaminen ja vastuullisuuden arviointi on siksi haastavaa.

Tuotteen vastuullisuus on aiheena myös moniulotteinen, joten arvioinnissa on vaikeaa ottaa huomioon tuotteen koko elinkaaren vaikutuksia ihmiseen ja ympäristöön. Tuotteen vastuullisuuden arviointikriteereiksi kuitenkin pyrittiin määrittelemään luonnonkosmetiikan kannalta olennaisimmat vastuullisuuden osa-alueet.

Sertifioimattoman tuotteen kohdalla oli myös erityisen haastavaa arvioida toimittajan ja valmistajan vastuullisuutta, koska tarkka arviointi vaatisi vierailua toimittajan ja valmistajan tiloissa sekä perehtymistä raaka-aineiden viljelyyn.

Luonnonkosmetiikan sertifikaatilla on suuri merkitys tuotteen vastuullisuuden kannalta sekä aidon luonnonkosmetiikan tunnistamisessa ja valvonnassa. Luonnonkosmetiikan sertifikaattitahot takaavat toiminnallaan, että sertifioitu luonnonkosmetiikka täyttää aina aidolle luonnonkosmetiikalle asetetut kriteerit. Tunnetuimpien sertifikaattien vertailussa

kävi myös ilmi, että eri sertifikaattitahoja on vaikea laittaa paremmuusjärjestykseen vastuullisuuden näkökulmasta.

Vaikkakin hankintapäätöksen tekeminen ja tuotteen vastuullisuuden arviointi ovat huomattavasti haastavampaa sertifioimattomien tuotteiden kohdalla, on myös sertifioimattomien tuotteiden ottaminen valikoimaan kannattavaa. Sertifioimattomien tuotesarjojen boikotoiminen karsisi suuresti luonnonkosmetiikan potentiaalisia valmistajia. Sertifikaatit ovat kalliita, eikä pienillä luonnonkosmetiikan valmistajilla ole usein varaa ostaa tuotteilleen sertifikaattia, vaikka tuote täyttäisikin luonnonkosmetiikalle asetetut kriteerit.

Sertifioimattoman luonnonkosmetiikan osalta tulisi suosia pieniä toimijoita ja yksinkertaisista raaka-aineista valmistettuja tuotteita, koska näiden vastuullisuuden arviointi on helppoin toteuttaa luotettavasti. Myös luomu- ja Reilun kaupan raaka-aineita suosimalla voidaan tukea tuotteen vastuullisuutta.

Opinnäytetyöprosessi opetti paljon täysin uutta tietoa luonnonkosmetiikasta, sertifikaateista sekä vastuullisuuden osa-alueista. Uskon, että opinnäytetyöstä on hyötyä työskentelyssä luonnonkosmetiikan parissa sekä uusien tuotteiden vastuullisuuden arvioimisessa.

Opinnäytetyössä vastuullisuuden osa-alueista keskityttiin erityisesti ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun näkökulmiin. Taloudellinen vastuu jäi opinnäytetyössä vähemmälle huomiolle, koska taloudellisen vastuun osa-alueet, kuten yrityksen kilpailukyky ja taloudellinen suorituskyky ovat tuotetta enemmän sidoksissa koko yrityksen toimintaan. Kuitenkin myös taloudellisen vastuun osa-alueilla on vaikutuksia hankintapäätökseen. Opinnäytetyön jatkotutkimusaiheena voisi olla tuotteen, toimittajan tai koko yrityksen taloudellisen vastuun arviointi ja vaikutukset tuotteen hankintapäätökseen. Myös toimittajan vastuullisuuden arviointi on laaja kokonaisuus, josta saisi oman jatkotutkimusaiheen.

LÄHTEET

- Animalia 2017a. Ensimmäinen voitto Kiinan eläinkoerintamalla. Viitattu 13.2.2017
<http://animalia.fi/2014/07/ensimmainen-voitto-kiinan-elainkoerintamalla/>
- Animalia 2017b. Kosmetiikkalista. Viitattu 13.2.2017
<http://animalia.fi/kosmetiikkalista>
- BDIH 2017a. BDIH Guidelines. Viitattu 26.3.2017
http://www.kontrollierte-naturkosmetik.de/e/guideline_natural_cosmetics.htm
- BDIH 2017b. BDIH logo. Viitattu 6.5.2017
<http://www.kontrollierte-naturkosmetik.de/index.htm>
- BDIH 2012. BDIH Standard. Viitattu 2.7.2016
http://www.ionc.info/fileadmin/BDIH/downloads/BDIH-Standard_advertising-organic_20090101-en.pdf
- Cosmos 2017. the Cosmos Standard Viitattu 13.03.2017
<https://cosmos-standard.org/the-cosmos-standard/>
- Cosmos Standards 2017. Viitattu 13.03.2017
<https://cosmosstandard.files.wordpress.com/2014/08/cosmos-standard-v2-21102013.pdf>
- Ecocert 2012. Ecocert Standards. Viitattu 21.11.2016
<http://www.ecocert.com/sites/default/files/u3/Ecocert-Standard.pdf>
- Ecocert 2016. Natural and organic cosmetic. Viitattu 21.11.2016.
<http://www.ecocert.com/en > Business sectors > Organic cosmetics > Natural and organic cosmetics>
- Harmaala, M. & Jallinoja, N. 2012 Yritysvastuu ja menestyvä liiketoiminta. 1. painos. Helsinki. Sanoma Pro Oy
- Hyvinvoinnin Tavaratalo 2016. Viitattu 15.9.2016.
<https://www.hyvinvoinnin.fi/yrityksestamme>
- Juutilainen, S. 2016. Strategisen yritysvastuun käsikirja. Helsinki: Talentum Pro.
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2016. Tietoa kuluttaja- ja kilpailuvirastosta. Viitattu 5.12.2016
<http://www.kkv.fi/ > KKV>
- Kokko, K. 2015 Aidosti kaunis: Lempeän tehokasta ihonhoitoa. Livonia Print.
- (L 1223/2009 4. artikla)
- Luomu 2017a. Miksi luomua. Viitattu 4.5.2017.
<http://luomu.fi/miksi-luomua/>
- Luomu 2017b. Kasvinsuojelua luonnon omilla menetelmillä. Viitattu 4.5.2017.
<http://luomu.fi/kasvit/ekologinen-kasvinsuojelu/>
- Natrue 2016. Natrue Criteria. Viitattu 24.02.2017
http://www.natrue.org/fileadmin/natrue/downloads/Criteria_3.5/EN-NATRUE-Label_Requirements_V3_5.pdf

- Nature of Europe 2017. Viitattu 6.5.2017.
<http://natureofeurope.com/organic-certificates/>
- Pro Luonnonkosmetiikka Ry 2016. Luonnonkosmetiikan määritelmä. Viitattu 3.7.2016
<http://www.luonnonkosmetiikka.fi/luonnonkosmetiikka/mita-on-luonnonkosmetiikka/>
- Reilu Kauppa 2017. Reilu Kauppa. Viitattu 4.5.2017
<http://www.reilukauppa.fi/etusivu/>
- Ritvanen, V.; Inkiläinen, A.; Von Bell, A & Santala J. 2011. Logistiikan maailma. Logistiikan ja toimitusketjun hallinnan perusteet. Saarijärven Offset Oy: Saarijärvi.
- Soil Accociation 2015. Health and Beauty Standards. Viitattu 25.3.2017
Health & Beauty Standards <https://www.soilassociation.org/media/5244/sa-health-and-beauty-standards.pdf>
- Stiens, S. 2008. Totuus kosmetiikasta. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.
- Teknokemian Yhdistys Ry 2016a, Luonnonkosmetiikka Viitattu 15.9.2016
http://www.teknokemia.fi/fin/kosmetiikka/kosmetiikan_puheenaiheita/luonnonkosmetiikka/
- Teknokemian Yhdistys Ry 2016b. Kosmetiikan markkinointi. Viitattu 27.11.2016
http://www.teknokemia.fi/fin/kosmetiikka/kosmetiikan_markkinointi/
- Teknokemian Yhdistys Ry 2016c. Kosmetiikan markkinoinnin valvonta Suomessa. Viitattu 27.11.2016
http://www.teknokemia.fi/fin/kosmetiikka/kosmetiikan_markkinointi/kosmetiikan_markkinoinnin_valvonta_suomessa/
- Teknokemian Yhdistys Ry 2016d. Pakkausmerkinnät. Viitattu 27.11.2016
http://www.teknokemia.fi/fin/kosmetiikka/kosmetiikan_turvallisuus_ja_lainsaadanto/pakkausmerkinnat/
- Teknokemian Yhdistys Ry 2016e. Teknokemian yhdistys Ry. Viitattu 05.12.2016
http://www.teknokemia.fi/fin/teknokemian_yhdistys/
- Teknokemian Yhdistys Ry 2016f, Eläinkokeeton kosmetiikka. Viitattu 15.12.2017
http://www.teknokemia.fi/fin/kosmetiikka/kosmetiikan_turvallisuus_ja_lainsaadanto/elainkokeeton_kosmetiikka/
- Terve.fi 2017. Oma Terveys Oy ostaa enemmistön Hyvinvoinnin Tavaratalosta. Viitattu 20.05.2017 <http://www.terve.fi/etusivu/oma-terveys-oy-ostaa-enemmiston-hyvinvoinnin-tavaratalosta>
- Työ- ja elinkeinoministeriö. 2009. Vastuullinen yrittäjyys pk-yrityksissä. Viitattu 1.5.2017.
http://www.tem.fi/files/32542/Vastuullinen_yrittajyys_pkyrityksissa.pdf
- Työ- ja elinkeinoministeriö 2017. Vastuullisuusraportointi. Viitattu 1.5.2017.
<http://tem.fi/vastuullisuusraportointi>
- Tukes 2016. Kosmetiikka. Viitattu 04.12.2016
<http://www.tukes.fi/fi/Toimialat/Kemikaalit-biosidit-ja-kasvinsuojeluaineet/Teollisuus--ja-kuluttajakemikaalit/Kosmetiikka/>
- Tukes 2014a. Kosmetiikan mainonta ei saa olla harhaanjohtavaa. Lehdistötiedote 4.8.2014. Viitattu 28.10.2016

<http://tukes.fi/fi/Ajankohtaista/Tiedotteet/Kemikaalituotevalvonta/Kosmetiikan-mainonta-ei-saa-olla-harhaanjohtavaa/>

Tukes 2014b Luonnon- ja ekokosmetiikka. Viitattu 04.12.2016

<http://tukes.fi/fi/Kuluttajille/Kosmetiikka/Luonnon--ja-ekokosmetiikka/>